

Název: Čtení s porozuměním – Čmelák

Autor: Blanka Gajdorusová

Datum ověření: 2.5.2012 v 2.A

Vhodné zařazení: český jazyk 2. – 3. ročník

Časová náročnost: 20 min.

Text podle :Mgr. Dana Čapková , Živočichové v přírodě a v prvouce , Scientia

Metodické poznámky:

Text Čmelák zemní zadat jako samostatné tiché čtení. Po přečtení žáci vyplňují pracovní list.

Hra na spisovatele – věty neopisovat, ale napsat krátké věty o tom, co si zapamatovali.

Hra na badatele – podtrhat správná slova v textu.

Hra na malíře – malovat podle předlohy a textu barevně.

1. Přečti si o čmelákovi

2. Hra na spisovatele

Napiš tři krátké věty o čmelákovi.

---

3. Hra na badatele

Vyber a podtrhni slovo, které je správně.

Čmelák patří mezi hmyz – brouky. Čmelák má delší – kratší sosák než včela.
Je – není důležitý opylovač rostlin a stromů. Na podzim – jaře se rodí z vajíček
samečkové a později samičky. V úkrytu přezimují jen samečkové – samičky.
Čmelák má – nemá žihadlo .

4. Hra na malíře

Namaluj čmeláka.

Čmelák zemní

Patří mezi velký hmyz, dosahuje délky 24 – 28 mm, tělo má zavalité, porostlé hustými černými chlupy. Přední část hrudi a druhý článek zadečku má žlutooranžové pásy, konec těla je bílý. Má dva páry blanitých křídel.

Nejhojnější druh se vyskytuje v celé Evropě a severní Africe. Patří ke společenskému hmyzu, který vytváří jednoleté kolonie, jako například vosy.

Nektar a pyl sbírá na jetelových polích a rostlinách s hlubšími kalichy, protože má až 4 krát delší sosák než včela. Je důležitý opylovač pícnin a ovocných stromů zvláště za horšího počasí, kdy choulostivější včely nevlétají.

Samička přečká zimu v zemních dutinách, v trávě mezi. Na jaře zakládá nové hnízdo pod mechem, v různých dutinách. Vystaví velkou buňku, naplní ji medem a do jiných klade vajíčka. O larvy se stará sama matka. První vylíhlé larvy se zakuklí a zrodí se nedospělé samičky – dělnice. Na podzim se rodí z neoplozených vajíček samečkové, později se rodí veliké samičky. Ty jsou oplozeny a přezimují v úkrytu. Ostatní jedinci hynou.

Je ohroženým druhem. Katastrofou je jarní vypalování trávy, v níž samičky přezimují nebo zakládají svá hnízda.

Čmelák má žihadlo podobně jako vosy a včely, není však útočný, bodá jen když je silně podrážděn.

